

DANMARKS STATISTIK.

STATISTIQUE DU DANEMARK.

STATISTISKE MEDDELELSER,

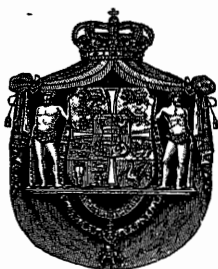
TREDIE RÆKKE, 11TE Bind.

Communications de statistique

3e série, tome 11e.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

Publié par le Bureau de Statistique.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1892.

VI.

Høsten i Danmark

i Aaret 1891.

Récolte en Danemark

en 1891.

Til Oplysning om Høsten i Aaret 1891 meddeles i det Følgende paa sædvanlig Maade:

1) en Beretning om Høstens Udfald i Almindelighed, der i Begyndelsen af Januar Maaned 1892 er udarbejdet paa Grundlag af de fra Landets Amter til det statistiske Bureau indsendte skematiske Beretninger med ledsagende Bemærkninger;

2) en Beregning af Høst-Udbyttets Størrelse og Værdi, som i Foraaret 1892 er foretagen i Henhold til de Opgivelser om Gjennemsnits-Udbyttet pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert enkelt af Landets Sogne, der af Amterne skulle fremskaffes og indsendes til Bureauet fra Landets samtlige By- og Sogneraad inden Udløbet af Marts Maaned.

Høstens Udfald i Aaret 1891.

Caractère de la récolte en 1891.

Efter de fra Landets samtlige Amter modtagne Indberetninger — af hvilke den sidste indkom til Bureauet den 5te Januar 1892 — vil Høsten i 1891 i sin Helhed nærmest kunne betegnes som en Middelhøst, hvorved dog maa bemærkes, at Udfaldet har været bedre i kvantitativ end i kvalitativ Henseende. Ifølge de Bureauet meddelte Karakterbetegnelser maa det nemlig antages, at Kvantiteten af alle Sæd- og Plantearterne, undtagen Kartoflerne, har været lig med eller over et Middelaars Udbytte.

Derimod synes vel Kvaliteten af Hvede, Byg og Havre samt Raps og andre Handelsplanter at have svaret til en Middelhøst og af andre Rodfrugter (end Kartoffler) samt Agerhø endog til en god Middelhøst, men hvad Kartofflerne (og tildels Bælgsæden og Boghveden) angaar, har Kvaliteten været endel under og for Rugens og Enghøets Vedkommende endog betydelig under en Middelhøst.

Høsten i 1890 blev meget sent afsluttet; som Følge heraf blev Vintersædens Lægning ikke lidet forsinket, og den var tilmed besværlig, da Jorden var stærkt oplødt af Regn. Sæden spirede imidlertid nogenlunde hurtig, men naaede dog ikke at blive rigtig kraftig inden Vinterens Komme. Denne indfandt sig nemlig allerede i Slutningen af November og varede lige til Udgangen af Februar Maaned, i Begyndelsen uden synderlig Sne, senere ledsaget af stærkt Snefald, og hen i Marts Maaned fulgte endnu en Eftervinter, der vedblev til ind i April. Skjøndt Vintersæden led endel af den langvarige Frost, overstod den dog i det Hele Vinteren bedre, end man skulde have ventet, og da Foraaret endelig indfandt sig, kom den hurtig til Kræfter. — Den tidlige Vinter havde medført, at Efteraarspløjningen ikke var bleven tilendebragt, men for en Del maatte udsættes til Foraaret. Ikke desto mindre blev Vaarsæden lagt heldigt, om end noget sent, og det gunstige Foraarsvejr fremmede Sædens Spiring og første Udvikling. Forsommeren var i de fleste Egne af Landet temmelig tør, Sommeren holdt sig gjennemgaaende kølig, og Sæden vedblev at være grøn, stadig ventende paa Solvarme for at kunne modnes i rette Tid. Sommervarmen udeblev imidlertid fuldstændig, og i Slutningen af Juli begyndte derimod en usædvanlig voldsom og vedholdende Regnperiode, der varede hele Avgust Maaned igjennem og et Stykke ind i September. Paa Grund heraf kom Høsten ikke alene sent, men den blev tillige overmaade vanskelig. Hæftige Regnskyl i Forening med Blæst havde slaæet en stor Del af Sæden, fornemlig Rugen, ned, Rugen begyndte at spire saavel forinden som efter Mejningen, og det var næsten umuligt at faa den mejede Sæd tør i Hus. Heldigvis forandrede Vejret sig endelig noget ind i September; det blev mere stadigt, tørt og blæsende, og herved

forbedredes Forholdene betydelig, saa at Udfaldet sluttelig i det Hele blev langt bedre, end man havde vovet at haabe under de fortvivlede Udsigter i Avgust Maaned. Den store Regnmængde skadede tillige Enghøet, idet Engene, efter at Høet var slaet, bleve oversvømmede af Vand, saa en stor Del af Høet slet ikke blev bjærget, medens en ikke ringe Del af det, der bjærgedes, var ubrugeligt; anden Slæt blev omtrent fuldstændig ødelagt. Endelig forringede den vedholdende Regn selvfølgelig Kartoffelavlens, idet den i saa godt som alle Egne af Landet fremkaldte Kartoffelsygdommen.

Af Plantesygdomme omtales i Beretningerne kun den allerede berørte Kartoffelsygdom, men denne synes ogsaa at have været udbredt næsten overalt i Landet; den omtales udtrykkelig i Beretningerne fra 5 Amter paa Øerne, nemlig Sorø, Præstø, Maribo, Svendborg og Odense Amter, og ligeledes i Beretningerne fra 5 Amter i Jylland, nemlig Vejle, Randers, Aalborg, Ringkjøbing og Ribe Amter, medens af de tilbageværende 8 Amter Beretningerne fra Kjøbenhavns, Frederiksborg, Bornholms, Aarhus og Viborg Amter alle udtale, at den regnfulde Eftersommer har haft en overordenlig skadelig Indflydelse paa Kartofflerne, baade hvad Kvantiteten og hvad Kvaliteten angaar.

Insektangreb nævnes ikke i nogen af Indberetningerne.

Af de mere almindelige Udtalelser i Beretningerne fra Amterne skal man anføre følgende. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt ytres: «Med Hensyn til Kvantiteten har Høsten været særdeles tilfredsstillende, men den stærke og langvarige Regn under Høhøsten og den første Del af Kornhøsten har betydelig forringet Kvaliteten». — I Beretningen fra Bornholms Amt siges: «Paa Grund af den langvarige Frost og Sne i afvigte Vinter og Foraar hæmmedes Hvede og Rug meget i Væksten. Byg og Havre led ikke lidet af Mangel paa Regn i Forsommeren». — I Beretningen fra Maribo Amt udtales, at «indeværende Aars Høst vel næppe kan betragtes som værende over et Middelaars». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Vintersædens Lægning forrige

Efteraar blev i høj Grad vanskeliggjort og forsinket ved Jordbundens Fugtighed, der paa de Gaarde, hvor Gødningen paakjøres umiddelbart forinden Saaningen, næsten umuliggjorde Kjørselen paa de opblødte Marker, ligesom navnlig de mere lerede Marker vare ubekvemme til den sidste Pløjning forinden Saaningen; denne foregik som Følge af de anførte Omstændigheder paa mange Gaarde først over Midten af Oktober Maaned, men Spiringen foregik ikke desto mindre temmelig hurtig, saaledes at Markerne overalt stode grønne i Begyndelsen af November Maaned. Da imidlertid den vedvarende Frost indtraadte i Slutningen af November Maaned, tabte Planternes Udseende sig atter, navnlig fordi der i de første Maaneder ikke faldt synderlig Sne; senere kom der imidlertid en Del Sne, og da denne var smeltet, og Foraaret kom med mildt Vejr, groede Planterne godt til, og om end Straaet efter enkelte Beretninger ikke synes at have havt sin sædvanlige Længde, vilde Vintersæden vistnok have givet en særlig god Høst, hvis der ikke i Slutningen af Juli Maaned var begyndt en Regnperiode, der vedvarede indtil midt i September, og som gjorde overordenlig stor Skade, dels ved at slaa Sæden ned, dels ved at bringe den til at spire, hvad enten den var uhøstet eller stod i Hobe. — Vaarsæden blev mange Steder iaar saaet i Jord, der ikke var pløjet det foregaaende Efteraar eller om Vinteren, forinden Frosten indtraadte, men først i Februar eller Marts Maaned; om end dette Forhold nogle Steder kan have bevirket, at Planterne efter Saaningen i Slutningen af April og Begyndelsen af Maj have været langsommere i Væksten end sædvanlig og som Følge deraf havt ringere Evne til at optage Kampen med Ukrudtet, der iaar synes at være optraadt i stor Mængde, har dog Vaarsæden navnlig for Byggens Vedkommende sikkerlig givet en ret god Afgrøde. — I Beretningen fra Thisted Amt bemærkes, at «Høsten maa betegnes som en Middelhøst». — I Beretningen fra Viborg Amt ytres: «Høstudbyttet, der tegnede meget lovende, blev med Hensyn til Rugens og Enghøets Kvalitet ikke tilfredsstillende. Den overordenlig rigelige Nedbør i Tiden fra Slutningen af Juli til ind i September havde nemlig til Følge, at Rugen gjennemgaaende

spirede baade paa Roden og i Hobene, samt at meget af det afmejede Hø fuldstændig ødelagdes». — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt udtales: «Høstudbyttet tør for Amtet i det Hele karakteriseres som Middelhøst». — I Beretningen fra Ribe Amt hedder det: «Skjøndt det ualmindelig regnfulde Vejr i Juli og August Maaneder fremkaldte en Spiring af Kjærnen i Vintersæden og Byggen, som derved forringedes noget i kvalitativ Henseende, og en orkanagtig Storm i Slutningen af August afslog en stor Del af Havrekjærnen, blev Udbyttet dog som svarende til en jævn Middelhøst. Den store Regnmængde i de nævnte Maaneder indvirkede forøvrigt skadelig paa Høsten i sin Helhed». —

Om Afgrøden af de enkelte Sæd- og Plantearter tilføjes følgende særlige Bemærkninger:

Hveden (*froment*) maa antages i det Hele at have givet over en Middelhøst, hvad Kvantiteten angaar, og en Middelhøst i Henseende til Kvaliteten. Kvantiteten er i Holbæk, Præstø, Svendborg, Odense, Vejle, Aarhus og Ribe Amter betegnet som meget god, i Kjøbenhavns, Maribo, Randers og Hjørring Amter omtrent som meget god, i Thisted Amt som noget bedre end god og i Frederiksborg, Sorø, Bornholms, Aalborg, Viborg og Ringkjøbing Amter som god. Ved Siden heraf betegnes Kvaliteten i Odense Amt som meget god, i Svendborg og Hjørring Amter tildels som meget god, i Maribo og Randers Amter som noget over god, i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Vejle, Aarhus, Aalborg, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Kjøbenhavns Amt som noget under god og i Frederiksborg Amt kun som temmelig god. — I Beretningen fra Sorø Amt, i hvilket Amt saavel Kvantiteten som Kvaliteten af Hveden er karakteriseret ligefrem som god, bemærkes, at «sydpaa i Amtet var Hveden meget god». — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres: «Om Hveden gælder lignende Bemærkninger som om Rugen, men denne Sædart (Hveden) har dog heldigere Betingelser til at modstaa en saa regnfuld Sommer, idet Kjærnerne have vanskeligere ved at spire, og Straaet er stivere, saa at det ikke saa let bliver slaaet ned af Regn og Blæst. Hveden

omtales iøvrigt kun i Beretningerne fra de bedre Dele af Amtet og synes ogsaa der at blive dyrket mindre i de senere Aar». — Blandt 26 Indberetninger om Høstens Udfald til Aalborg Amt fra større Ejendomme, Landboforeninger o. s. v. i Amtet findes Hvede kun anført i 1 eneste Beretning, nemlig fra Visborggaard, og er der, som allerede anført, karakteriseret som god saavel hvad Kvantiteten som hvad Kvaliteten angaar. — I Beretningen fra Hjørring Amt hedder det: «Det vil af Indberetningen ses, at Hveden saavel i Kvalitet som Kvantitet har givet et meget godt Udbytte, men skal dog hertil bemærkes, at det kun er faa Steder her i Amtet, at Hveden dyrkes; af de større Ejendomsbesiddere, hvis Votum er lagt til Grund for Amtets Indberetning, ses saaledes kun 5 at dyrke den nævnte Kornsort».

Rugen (*seigle*) synes i hele Landet, undtagen paa Bornholm, at have givet et særdeles godt Udbytte i kvantitativ Henseende, hvorimod Kvaliteten i de fleste Egne af Landet har været meget simpel. Kvantiteten er i Odense Amt betegnet som udmærket god, i Hjørring Amt som over meget god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Svendborg, Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Thisted, Viborg og Ribe Amter som meget god og i Københavns, Maribo og Ringkjøbing Amter tildels som meget god, men i Bornholms Amt kun som temmelig god. Kvaliteten karakteriseres i Bornholms, Odense, Ringkjøbing og Ribe Amter som god og i Maribo og Svendborg Amter tildels som god, men i Hjørring og Thisted Amter ikke højere end som noget over temmelig god, i Holbæk, Sorø, Præstø, Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg og Viborg Amter kun som temmelig god, i Københavns Amt som noget under temmelig god og i Frederiksborg Amt endog ligefrem som maadelig. — I Beretningen fra Københavns Amt ytres: «Rugen tegnede godt, men Væden har bevirket en Mængde spirende Korn». — I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Rugen spirede, men det har dog vist sig, at den har kunnet bruges baade til Udsæd og til Brød, naar den blev underkastet en meget omhyggelig Rensning, og har i sidstnævnte Henseende Brugen af Damptærskværker vist sig meget fordelagtig». — Det er allerede tidligere

anført, at det i Beretningen fra Bornholms Amt bemærkes, at «den langvarige Frost og Sne i afvigte Vinter og Foraar hæmmede Hvede og Rug meget i Væksten». — I Beretningen fra Aarhus Amt siges: «Rugen stod i Almindelighed særdeles godt i Juli Maaned, men da den stadige Regn begyndte, bleve de gode Udsigter i høj Grad forringede, idet den svære Sæd blev slaet ned, hvilket bevirkede, at mange Kjærner spirede, hvorved Afgrøden skadedes ikke ubetydelig. Den store Fugtighed havde ogsaa til Følge, at Straaet blev blødt og krøllet, saa at det ikke har stor Værdi, hverken som Foder eller som Tækkemateriale. Iøvrigt lyde Beretningerne om Rugen temmelig afvigende i de forskjellige Dele af Amtet, og det synes særlig iaar at have havt Betydning, om der er anvendt større eller mindre Omhu paa Sædens Opstilling i Hobe paa Markerne, samt om man har ventet med at hjemkjøre Sæden, indtil den var fuldstændig tør». — I Beretningen fra Hjørring Amt bemærkes: «Rugen tegnede i Begyndelsen særdeles godt, og Kvantiteten var ogsaa langt over det almindelige. Naar Kvaliteten ikke svarede hertil, er Grunden den, at den store Regnmængde, der faldt efter den 24de Juli, bragte Rugen til at spire, saa at en Del af Afgrøden gjordes ubrugelig til Brødkorn». I Beretningen fra Ringkjøbing Amt hedder det: «Rughøsten maa betegnes som noget over Middelhøst, idet navnlig Kvantiteten overstiger Middeltallet, medens Kvaliteten — uden dog at gaa under dette — ikke staar i samme Forhold, hvilket skyldes den vedholdende Regn i Høsttiden, der havde til Følge, at Kjærnen begyndte at spire, forinden den blev indbjærget, og derved sank i Vægt».

Byggen (*orge*) maa antages i sin Helhed at have givet et meget godt Udbytte, hvad Kvantiteten angaar, og i kvalitativ Henseende at have svaret til en Middelhøst, dog saaledes, at Kvaliteten synes at have været mere tilfredsstillende i Jylland end paa Øerne. Kvantiteten karakteriseres i Frederiksborg, Holbæk, Præstø, Odense, Vejle, Aarhus og Viborg Amter som meget god, i Københavns, Maribo, Svendborg, Randers og Aalborg Amter omtrent som meget god, i Hjørring og Thisted Amter som bedre

end god og i Sorø, Bornholms, Ringkjøbing og Ribe Amter som god. Kvaliteten er derhos i Viborg Amt betegnet som meget god, i Randers, Aalborg, Hjørring og Thisted Amter som noget bedre end god, i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Svendborg, Odense, Vejle, Aarhus, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Københavns og Maribo Amter som noget under god og i Frederiksborg Amt kun som temmelig god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt ytres, at «den samtidig med Vintersæden høstede Byg (den 6radede) blev, inden den kunde bringes i Hus, saavel før som under Mejnningen stærkt medtaget af Regnen baade i Henseende til Straa og Kjærne». — I Beretningen fra Sorø Amt, hvor Byggen saavel kvantitativt som kvalitativt er betegnet som god, bemærkes, at «østpaa i Amtet var Byggen meget god». — I Beretningen fra Aarhus Amt udtales: «Byggen var groet godt til i Begyndelsen af Sommeren og stod i de bedre Egne fortrinlig, men paa Grund af den stadige Regn i Avgust Maaned blev den flere Steder noget overmoden før Høstningen, saa at Kjærnerne vare tilbøjelige til at falde af ved Hjemkjørselen. Imidlertid synes dog denne Sædart at have givet et tilfredsstillende Udbytte, om end Udseendet ikke er saa godt, som ønskeligt var, idet Kornet af Mangel paa Sol er blevet tykt i Skallen og paa Grund af Regnen temmelig mørkt i Farven».

Havren (*avoine*) synes baade i kvantitativ og i kvalitativ Henseende, saavel paa Øerne (dog Bornholm undtagen) som i Jylland, at have givet en Afgrøde svarende til en Middelhøst. Kvantiteten betegnes i Odense Amt som meget god, i Københavns, Maribo og Aalborg Amter som noget over god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Svendborg, Vejle, Aarhus, Randers, Hjørring, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god og i Thisted Amt tildels som god, men i Bornholms Amt kun som temmelig god. Ved Siden heraf karakteriseres Kvaliteten i Aalborg Amt som noget under meget god, i Københavns, Maribo og Hjørring Amter som noget bedre end god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Svendborg, Odense, Vejle, Randers, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god og i

Aarhus og Thisted Amter tildels som god. — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det om denne Sædart: »Havren synes gennemgaaende at have givet et noget ringere Udbytte end Byggen og det saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende. Paa mange navnlig højere liggende Marker bleve Kjærnerne piskede af under den stærke Blæst, og dette er Grunden til, at Havren ofte kun har givet temmelig lidt i Skæppen ved Tærskningen.« — I Beretningen fra Hjørring Amt ytres: »Havren kom sent i Jorden; dels paa Grund af den sildige Høst i forrige Aar, dels paa Grund af den tidlig indtrædende Vinter hindredes Efteraarspløjningen, saa at Saaningen hyppig skete i foraarspløjet Jord. Havren saavel som anden Vaarsæd kom iøvrigt godt frem i Begyndelsen, men led senere af Nattefrost i Juni Maanedes første Trediedel og under den derefter følgende tørre Periode«. — I Beretningen fra Viborg Amt bemærkes: »Det kolde og tørre Foraar bevirkede, at Havren kom tynd og sildig op, iblandet med megen Ukrud. Storme i Efteraaret afblæste mange Kjærner af det modnede Korn«. — Ogsaa i Beretningen fra Ribe Amt udtales: »en orkanagtig Storm i Slutningen af August afslog en stor Del af Havrekjærnen.« — I Beretningen fra Bornholms Amt ytres, som allerede tidligere anført: »Byg og Havre led ikke lidet af Mangel paa Regn i Forsommeren.«

Bælgsædens (*légumes*) Afgrøde kan formentlig, hvad Kvantiteten angaar, betegnes som en Middelhøst, medens den i Henseende til Kvaliteten ikke i det Hele har naaet en saadan. Kvantiteten er i Holbæk Amt betegnet som meget god, i Kjøbenhavns, Hjørring og Thisted Amter som noget over god og i Landets øvrige Amter som god. Derhos betegnes Kvaliteten i Hjørring Amt som noget over god, i Kjøbenhavns, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo, Odense, Aarhus, Thisted, Viborg og Ribe Amter som god, i Svendborg, Aalborg og Ringkjøbing Amter som noget under god, i Randers Amt som noget over temmelig god og i Frederiksborg og Vejle Amter ligefrem kun som temmelig god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt bemærkes, at »med Hensyn til Bælgsæd har Regnen havt skade-

lig Indflydelse baade paa Kvantitet og Kvalitet«. — I Beretningen fra Svendborg Amt ytres, at det regnfulde Vejr i Høsttiden frembragte en Del Spiring blandt Ærterne. — I Beretningen fra Aarhus Amt siges: »Bælgsæden, der iøvrigt kun omtales i enkelte af de indkomne Beretninger, synes efter disse at have givet et middelgodt Udbytte«. — Beretningerne fra Randers og Aalborg Amter omtale begge, at Bælgsædens Kvalitet blev fordærvet af Regnen. — I Beretningen fra Hjørring Amt ytres: »Bælgsæd dyrkes kun lidet her og da væsenligst Vikker.« — I Thisted Amt synes man at have været ret tilfreds med Udbyttet af Bælgsæden, og i Beretningen fra Ringkjøbing Amt betegnes Afgrøden af denne Sædart som en Middelhøst.

Boghveden (*sarrasin*) har givet en Middelhøst i kvantitativ Henseende og en lille Middelhøst, hvad Kvaliteten angaar. Den findes karakteriseret i Beretningerne fra alle Landets Amter undtagen Bornholms og Thisted Amter; men i Beretningen fra Holbæk Amt bemærkes, at denne Sædart »kun dyrkes faa Steder i Amtet«, i Beretningen fra Sorø Amt siges, at »Boghvede kun er anmeldt fra Sorø Birk«, og i Beretningen fra Odense Amt ytres, at »Boghvede kun dyrkes i mindre Omfang.« Kvantiteten er i Ribe Amt betegnet som meget god, i Randers og Aalborg Amter som noget bedre end god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Odense, Vejle, Aarhus, Viborg og Ringkjøbing Amter som god, i Københavns og Svendborg Amter tildels som god, men i Hjørring Amt kun som maadelig. Kvaliteten karakteriseres i Maribo Amt tildels som meget god, i Holbæk, Sorø, Odense, Vejle, Aarhus, Randers, Hjørring, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Københavns, Svendborg og Aalborg Amter som noget under god og i Frederiksborg, Præstø og Viborg Amter kun som temmelig god. — I Beretningen fra Aarhus Amt siges: »Boghvede dyrkes alene i den vestlige Del af Amtet paa sandede Jorder; den har efter Beretningerne givet en jævn Afgrøde, men dens Dyrkning bliver vist mindre med hvert Aar. Hvor Boghveden iaar er mislykket, skyldes det et Par Frostnætter i Avgust Maaned midt i Blomstringstiden, men det er i nogle

Beretninger udtrykkelig anført, at Blomstringen for den tidlig saaede Boghvede allerede da var endt, saa at Frostene ikke paa saadanne Steder har gjort Skade.« — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt ytres, at »Boghvedehøsten maa betegnes som en god Middelhøst«.

Raps (*colza*) og andre Handelsplanter maa antages baade i kvantitativ og i kvalitativ Henseende at have givet en Middelhøst. For denne Rubrik paa Skemaet findes der Karakterbetegnelser i Beretningerne fra alle Øernes Amter, undtagen fra Sorø Amt, i Indberetningen fra hvilket Amt der bemærkes: »Raps og andre Handelsplanter synes intet Steds i Amtet at dyrkes i nævneværdigt Omfang.« Forøvrigt ytres i Beretningen fra Bornholms Amt, at »Raps kun dyrkes ganske undtagelsesvis i Amtet«, og i Beretningen fra Odense Amt, at »Raps kun dyrkes i mindre Omfang«. Af de jyske Amter have kun 4 — nemlig Vejle, Aalborg, Ringkjøbing og Ribe Amter — anført Karakterbetegnelser for de her omhandlede Planter, og i Beretningen fra Ringkjøbing Amt siges tilmed, at »Raps og andre Handelsplanter dyrkes saa godt som ikke«, hvorhos det i Beretningen fra Ribe Amt hedder: »Humle, der ganske undtagelsesvis dyrkes i Amtets østlige Del, synes at have givet et tarveligt Udbytte, men der foreligger ikke nærmere Udtalelser om Grunden hertil«. — Kvantiteten er betegnet i Kjøbenhavns Amt som meget god, i Maribo Amt tildels som meget god, i Svendborg Amt som noget over god, i Frederiksborg, Holbæk, Præstø, Bornholms, Odense, Vejle og Ringkjøbing Amter som god, i Aalborg Amt som noget under god og i Ribe Amt kun som temmelig god. Ved Siden heraf angives Kvaliteten i Maribo Amt som omtrent meget god, i Svendborg Amt som noget over god, i Kjøbenhavns, Frederiksborg, Holbæk, Præstø, Bornholms, Odense og Vejle Amter som god og i Ringkjøbing Amt tildels som god, men i Aalborg Amt kun som noget over temmelig god og i Ribe Amt som temmelig god.

Kartoflerne (*pommes de terre*) have givet en tarvelig Avl, idet de — ialfald paa Øerne — næppe engang, hvad Mængden angaar, have ydet en Middelhøst og i Henseende til Beskaffenheden have

været ikke lidet under en saadan, hvilket, som allerede omtalt, skyldes den af Regnen rundt om i Landet fremkaldte Kartoffel-sygdom. Kvantiteten betegnes i Holbæk, Sorø, Præstø, Odense, Vejle, Aalborg, Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Kjøbenhavns, Svendborg, Aarhus og Randers Amter som noget under god, men i Maribo Amt kun som noget over temmelig god og i Frederiksborg og Bornholms Amter som temmelig god. Kvaliteten karakteriseres derhos i Frederiksborg, Holbæk, Bornholms, Odense, Vejle, Viborg og Ribe Amter som god og i Kjøbenhavns, Aarhus, Aalborg, Hjørring og Thisted Amter som noget under god, men i Svendborg, Randers og Ringkjøbing Amter kun som noget over temmelig god, i Sorø og Præstø Amter ligefrem som temmelig god og i Maribo Amt endog som noget under temmelig god. — Det hedder i Beretningen fra Sorø Amt: »Kartoffelsygdommen vandt stor Udbredelse«, i Beretningen fra Præstø Amt: »Kartoflerne ere blevne særdeles stærkt angrebne af Sygdom«, i Beretningen fra Maribo Amt: »Kartoflerne bleve meget tidlig angrebne af Kartoffelsygdommen, saa at de for en stor Del ere fordærvede«, i Beretningen fra Svendborg Amt: »Fra alle Egne af Amtet meldes, at Kartoflerne ere meget angrebne af Sygdom, mest dog paa lerede Jorder«, i Beretningen fra Odense Amt: »Kartoffen lider endel af Sygdom«, i Beretningen fra Vejle Amt: »Kartoflerne have i flere Egne vist Tegn til at være stærkt angrebne af Kartoffelsygdommen«, i Beretningen fra Randers Amt: »Kartoflerne have paa flere Steder været angrebne af Sygdom«; i forskjellige Indberetninger til Aalborg og Ringkjøbing Amter klages ligelædes over, at Kartoflerne have lidt af Sygdom, og i Beretningen fra Ribe Amt siges ogsaa: »Kartoflerne ere paa flere Steder angrebne af den almindelige Kartoffelsygdom«. — I Beretningen fra Kjøbenhavns Amt ytres: »Ligeledes er den regnfulde Sommer den væsenligste Aarsag til Kartoflernes overordenlig slette Kvantitet og Kvalitet«. I Beretningen fra Frederiksborg Amt bemærkes: »med Hensyn til Kartofler har Regnen havt skadelig Indflydelse baade paa Kvantitet og Kvalitet, dog har navnlig de mere haardføre Kartoffelarter

modstaaet Regnen bedre, end man havde kunnet vente«. I Beretningen fra Bornholms Amt ytres: »Megen Regn i Juli og August Maaneder gjorde Kartoffelhøsten mindre god«. I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: »Kartoflerne synes iaar at have givet et temmelig forskjelligt Udbytte, idet Karaktererne for dem variere fra mdl. til mg. Det er ogsaa rimeligt, at den store Fugtighed paa Lerjorder har gjort dem megen Skade, og det var paafaldende, hvor hurtig efter Regnperiodens Indtræden Toppene tabte Bladene og den grønne Farve. Paa sandede Jorder har Afgrøden derimod vistnok været jævn god, om end Knoldene ikke have naaet den sædvanlige Størrelse«. Ogsaa i Beretningen fra Viborg Amt udtales, at »den store Fugtighed har været skadelig for Kartofflerne«.

Sukkerroer (*betteraves*) maa antages at have givet en god Middelhøst. De findes anførte i Beretningerne fra 5 Amter paa Øerne, nemlig Københavns, Præstø, Maribo, Svendborg og Odense Amter, og i Beretningerne fra 3 Amter i Jylland, nemlig Vejle, Randers og Ribe Amter; men i Beretningen fra Odense Amt bemærkes, at »Sukkerroer kun dyrkes i mindre Omfang«, og i Beretningen fra Ribe Amt, at »Sukkerroer ganske undtagelsesvis dyrkes i den østlige Del af Amtet.« Kvantiteten karakteriseres i Odense og Vejle Amter som meget god, i Maribo og Svendborg Amter som noget bedre end god, i Københavns, Præstø og Randers Amter som god, men i Ribe Amt kun som temmelig god — og Kvaliteten i Københavns og Odense Amter som meget god, i Svendborg Amt tildels som meget god, i Maribo Amt som noget over god og i Præstø, Vejle, Randers og Ribe Amter som god.

Andre Rodfrugter (*autres racines*) synes paa Øerne at have givet en god Middelhøst, fornemlig hvad Kvaliteten angaar, og i Jylland en Middelhøst, baade i kvantitativ og i kvalitativ Henseende. Paa Øerne er Kvantiteten i Odense Amt betegnet som meget god, i Maribo og Svendborg Amter som henimod meget god, i Københavns Amt som noget over god og i Frederiksberg, Holbæk, Sorø, Præstø og Bornholms Amter som god,

og Kvaliteten i Holbæk, Sorø, Præstø og Odense Amter som meget god, i Maribo og Svendborg Amter tildels som meget god, i Københavns Amt som noget over god og i Frederiksborg og Bornholms Amter som god. I Jylland er saavel Kvantiteten som Kvaliteten i Aalborg Amt karakteriseret som noget bedre end god og i de øvrige Amter som god. — I Beretningerne fra Øernes Amter ere Rodfrugterne ikke gjorte til Gjenstand for særlig Omtale. — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres: »Rodfrugter (Gulerødder, Runkelroer og Turnips) stode ret godt inden Regnen, men da denne kom med lav Varmegrad og stærk Blæst, blev Planterne standsede i Væksten, ligesom de led meget under, at Rensningen mellem Rækkerne saa hyppig maatte afbrydes paa Grund af Regnen; derved fik Kvikgræs og lignende Ukrudt Overhaand, navnlig paa de lavere Steder af Marken, og hæmmede Roens Udvikling og Roddannelse«. — I Beretningen fra Viborg Amt bemærkes: «Rodfrugterne (Roerne) ere blevne hæmmede i Udviklingen paa Grund af manglende Varme i Vejret».

Høhøsten (*récolte de foins*) maa antages for Agerhøets Vedkommende at have givet et Udbytte som et godt Middelaars; derimod synes Enghøet vel, hvad Mængdeudbyttet angaar, at have ydet en Middelhøst, men i Henseende til Beskaffenheden har denne Høsort, i det mindste i Jylland, været langt under en saadan. — For Agerhø angives Kvantiteten i Præstø, Odense, Vejle, Randers, Aalborg og Viborg Amter som meget god, i Københavns, Maribo, Svendborg og Hjørring Amter tildels som meget god, i Aarhus og Thisted Amter som noget over god og i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Bornholms, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, og Kvaliteten i Holbæk, Odense, Aalborg og Viborg Amter som meget god, i Randers, Hjørring og Thisted Amter tildels som meget god, i Maribo og Svendborg Amter som noget bedre end god, i Københavns, Sorø, Præstø, Bornholms, Vejle, Aarhus, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, men i Frederiksborg Amt kun som temmelig god. — For Enghø karakteriseres Kvantiteten i Ribe Amt som meget god, i Randers Amt tildels som meget god, i Maribo, Aalborg og Hjørring Amter som noget over

god og i Landets øvrige Amter som god; men ved Siden heraf betegnes Kvaliteten vel i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Odense, Vejle og Ribe Amter som god og i Maribo og Svendborg Amter tildels som god, men i Kjøbenhavns Amt kun som noget over temmelig god, i Frederiksborg, Aarhus, Randers, Hjørring, Viborg og Ringkjøbing Amter simpelthen som temmelig god og i Aalborg og Thisted Amter endog ikke højere end som lidt over maadelig. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt bemærkes: »Høet er bleven udvadsket og er delvis ubrugeligt til Foder«; — og i Beretningen fra Svendborg Amt ytres: »Bjærgningen af Høet er foregaaet under ugunstige Væjrforhold«. — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: »Agerhøet, navnlig af den tidlige Kløver, har formentlig gennemgaaende givet et godt Udbytte, da Indbjærgningen som oftest var tilendebragt, inden Regntiden begyndte; den sildige Kløver led derimod meget af Regnen og blev ofte indbjærget i en daarlig Tilstand, hvorved dens Foder-værdi forringedes betydelig. Enghøet har gennemgaaende givet et ringere Udbytte end Agerhøet, og dette skyldes først og fremmest det kolde Foraar med længe vedholdende Nattefrost; dertil kom senere paa Sommeren den overordenlig stærke Regn, som mange Steder bevirkede, at Aaerne gik over deres Bredder, hvorved Engene kom til at staa helt under Vand; herved gik en stor Del af Høet tabt, idet det, hvor det var sat i Stakke, flød bort med Vandet, og meget af det, der bjærgedes, var fuldstændig ubrugeligt som Foder.« — I Indberetningerne til Aalborg Amt siges, at Enghøet omtrent blev ødelagt af Regnen. — I Beretningen fra Hjørring Amt ytres: »At Enghøet trods Kvantitetens Godhed faldt saa daarligt ud, skriver sig fra den store Regnmængde i Eftersommeren, der gjorde Engene ufremkommelige, saa at en meget betydelig Mængde Hø blev ødelagt, og meget er endnu (11. November) ikke bjærget i Land, for en Dels Vedkommende sker dette vel endog først, naar Frosten indtræder«. — I Beretningen fra Viborg Amt bemærkes, at »meget af det afmejede Hø fuldstændig ødelagdes. Forholdet har imidlertid været meget forskjelligt paa de forskjellige Ejendomme, og Gjen-

nemsnitsbetegnelsen tg. (for Enghøets Kvalitet) naas kun ved, at Enghøet hist og her er blevet bjærget i nogle enkelte gode Høstdage umiddelbart forinden den langvarige Nedbørsperiode. I adskillige Indberetninger er Kvalitetsbetegnelsen mdl. eller endog kun slet«. — I en Indberetning til Ringkjøbing Amt fra Bølling-Nørre Herreders Kontor i Skjern ytres: »Anden Slæt Hø gik næsten aldeles tabt ved Oversvømmelse«, og i en Indberetning til samme Amt fra Lønborg Sogn hedder det: »Ved Rubrikken »Enghø« bemærkes, at Førstegrøden var udmærket baade i Kvantitet og Kvalitet, men, da næsten hele Sognets Engarealer ligge i Skjernaadalen, gik hele Efterslætten tabt paa Grund af Oversvømmelser«. Paa lignende Maade udtale de fleste af Indberetningerne til dette Amt sig. — I Beretningen fra Ribe Amt siges: »Høet — navnlig Enghøet — har lidt betydeligt i Henseende til Fodringsværdien«.

Høstens Udbytte i Aaret 1891.

Produit de la récolte en 1891.

Beregningen af Høst-Udbyttets Størrelse og Værdi i Aaret 1891 er som sædvanlig bygget paa Opgivelser fra Landets samtlige By- og Sogneraad om det gennemsnitlige Fold-Udbytte pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert enkelt Sogn i Forbindelse med de senest foreliggende Oplysninger om Udstrækningen af det til hver af disse Sæd- og Plantearter benyttede Areal, altsaa de i Juli 1888 indsamlede Opgivelser, samt de Priser paa Aarets Afgrøder, der dels fremgaa af Kapitelstaksterne dels paa anden Maade ere tilvejebragte. Skjøndt Opgivelserne fra By- og Sogneraadene, som foran anført, skulde været det statistiske Bureau tilstillede af Amterne inden Udgangen af Marts Maaned, ere de dog fra 3 af Landets Amter ikke indkomne til Bureauet før i Slutningen af April Maaned og fra 1 Amt endog først, efter gjen-

tagne Erindringer, den 16de Maj. Med Hensyn til de i det Følgende forekommende Sammenligninger mellem Størrelsen af Høst-Udbyttet i 1891 og i det nærmest foregaaende Aar 1890 samt i Gjennemsnittet af det sidste Femaar 1887—91 skal bemærkes, at Udregningen for 1890, ligesom for 1891, er foretaget med Areal-Opgivelserne fra 1888, medens Høst-Udbyttets Størrelse i de 3 første Aar af Femaaret er beregnet med Areal-Opgivelserne fra 1881.

Den for Aaret 1891 foretagne Beregning giver som Resultat, at der i hele Landet blev indhøstet:

		til en Værdi af:	af den samlede Værdi:
af Hvede (<i>froment</i>)	1,181977 Tdr.	18,522848 Kr. o:	5,21 pCt.
- Rug (<i>seigle</i>)	4,876836 —	66,782827 — -	18,80 —
- Byg (<i>orge</i>)	5,893323 —	65,843392 — -	18,54 —
- Havre (<i>avoine</i>)	8,631662 —	74,792484 — -	21,06 —
- Boghvede (<i>sarrasin</i>)	208109 —	2,207447 — -	0,62 —
- Ærter og anden Bælg-sæd (<i>légumes</i>)	203858 —	2,686347 — -	0,76 —
- Blandsæd (<i>provende</i>)	3,010582 —	28,854543 — -	8,12 —
- Kartoffler (<i>pommes de terre</i>)	3,632669 —	15,148529 — -	4,26 —
- Andre Rodfrugter (<i>autres racines</i>)	22,311737 —	19,166372 — -	5,40 —
- Raps (<i>colza</i>)	7614 —	152280 — -	0,04 —
- Agerhø (<i>trèfle et herbes</i>)	1,213201 Læs à 1000 m^2	35,611224 — -	10,03 —
- Enghø (<i>foin</i>)	1,173189 —	25,444198 — -	7,16 —
		355,212491 Kr. o: 100,00 pCt.	

Hvorledes dette Udbytte fordeler sig paa Landets enkelte Amter, vil ses af omstaaende Tabel:

Oversigt over Udbyttet

A m t. <i>Bailliage.</i>	Hvede. <i>froment.</i>		Rug. <i>seigle.</i>		Byg. <i>orge.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
	Kjøbenhavns	30780	481091	259243	3,497188	458983
Frederiksborg . . .	10553	164943	257714	3,476562	290954	3,215042
Holbæk	98894	1,545712	324705	4,371093	567481	6,273610
Sorø	107367	1,678147	260539	3,514671	473482	5,231976
Præstø	144496	2,236830	255644	3,448638	469931	5,192737
Bornholms	29317	458225	65676	1,041621	101016	1,145521
Maribo	315563	5,002444	147222	2,177394	502353	5,748659
Svendborg	136319	2,130666	260143	3,699233	454415	5,134890
Odense	122243	1,910658	325353	4,626519	466331	5,269540
Øernes Amter. <i>Iles</i>	995532	15,608716	2,156239	29,852919	3,784946	42,283737
Vejle	73237	1,144694	291768	4,034084	334549	3,896418
Aarhus	50752	793253	349753	4,546789	366907	4,105690
Randers	38614	603536	336113	4,369469	311629	3,487128
Aalborg	3416	53392	311285	4,085959	227205	2,444755
Hjørring	6834	106815	339116	4,564501	205774	2,273803
Thisted	1629	25462	169472	2,207985	152136	1,633469
Viborg	3010	47046	364291	4,733267	245217	2,651901
Ringkjøbing	3207	50125	346131	5,036206	138064	1,561504
Ribe	5746	89809	212668	3,351648	126896	1,504987
Jyllands Amter. <i>Jutland</i>	186445	2,914132	2,720597	36,929908	2,108377	23,559655
Hele Kongeriget . <i>Royaume.</i>	1,181977	18,522848	4,876836	66,782827	5,893323	65,843392

af Høsten i Aaret 1891.

Havre. <i>avoine.</i>		Boghvede. <i>sarrasin.</i>		Ærter og anden Bælg­sæd. <i>légumes.</i>		Blandsæd. <i>provende.</i>	
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
327005	2,884184	177	1885	25279	212073	152769	1,460472
348363	3,072562	1213	12918	4969	68970	135609	1,296422
397368	3,502254	1102	11737	12150	168642	167049	1,596843
340424	3,002539	364	3877	12552	174222	262449	2,509012
369365	3,257799	380	4047	28067	392027	281625	2,692335
163946	1,401738	260	2769	6228	86445	117965	1,118308
276890	2,456529	690	7349	42255	579642	245976	2,383957
401169	3,558369	3542	37723	22884	317629	309558	2,996522
459243	4,073486	7492	79790	10698	148489	373431	3,614812
3,083773	27,209460	15220	162095	165082	2,148139	2,046431	19,668683
707694	6,485494	23747	257918	5306	73647	160711	1,609452
784990	6,845112	12895	137331	5893	81794	162358	1,548895
688993	6,008019	13937	148429	4734	65707	95363	909763
577916	4,600533	13123	139760	1548	21487	56037	503064
567686	4,677732	297	3163	2062	28620	136267	1,250931
493340	4,185844	126	1342	9884	137190	74197	683936
814100	6,640313	31089	331098	3771	52341	77193	700535
549492	4,780580	32873	350426	2153	29883	118563	1,134648
363178	3,359397	64802	675885	3425	47539	83462	844636
5,547889	47,583024	192889	2,045352	38776	538208	964151	9,185860
8,631662	74,792484	208109	2,207447	203858	2,686347	3,010582	28,854543

Oversigt over Udbyttet af

A m t. <i>Bailliage.</i>	Kær. Æer. <i>pommes de terre.</i>		Andre Rodfrugter. <i>autres racines.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	150012	621050	1,715340	1,543806
Frederiksborg	378758	1,568058	954146	858731
Holbæk	181794	753873	1,860463	1,663089
Sorø	120752	499914	1,200255	1,080230
Præstø	39209	162325	1,304745	1,174271
Bornholms	113225	481206	300685	270617
Maribo	48132	206460	2,332595	2,549336
Svendborg	119406	506281	996865	897179
Odense	181394	769111	2,117990	1,906191
Øernes Amter. Iles . . .	1,332682	5,568278	13,283084	11,943450
Vejle	148887	656771	900256	720205
Aarhus	145438	610839	1,974092	1,579273
Randers	204087	857165	1,390050	1,112040
Aalborg	532256	2,143780	871140	696912
Hjørring	237115	981656	842065	673652
Thisted	234667	944512	395180	316144
Viborg	216282	877015	1,012975	810380
Ringkjøbing	371767	1,576292	1,100635	880508
Ribe	209488	932221	542260	433808
Jyllands Amter. Jutland . .	2,299987	9,580251	9,028653	7,222922
Hele Kongeriget <i>Royaume.</i>	3,632669	15,148529	22,311737	19,166372

Høsten i Aaret 1891 (fortsat).

Raps. <i>colza.</i>		Agerhø. <i>trèfle et herbes.</i>		Enghø. <i>foin.</i>		Den samlede Værdi i Kroner. <i>valeur totale en Kr.</i>
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G.	Værdi i Kroner.	
190	3800	93823	3,002336	22903	641284	19,420931
70	1400	103314	3,306048	24820	694960	17,736616
1009	20180	89779	2,828680	42072	1,172256	23,907969
64	1280	95870	3,067840	25372	710416	21,474124
56	1120	118523	3,792736	35034	980952	23,335817
78	1560	32845	788280	12198	243960	7,040250
320	6400	103125	3,300000	30695	859460	25,277630
2185	43700	94945	3,038240	34800	904800	23,265232
1273	25460	117952	3,774464	55035	1,430910	27,629430
5245	104900	850176	26,898624	282929	7,638998	189,087999
16	320	69842	1,676208	84584	1,691680	22,246891
198	3960	39532	948768	77157	1,543140	22,744844
964	19280	24350	584400	98919	1,978380	20,143316
176	3520	47756	1,146144	71213	1,424260	17,263566
28	560	68706	1,648944	93434	1,868680	18,079057
546	10920	30515	732360	42712	854240	11,733404
152	3040	19320	463680	99075	1,981500	19,292116
289	5780	43293	1,039032	184188	3,683760	20,128744
"	"	19711	473064	138978	2,779560	14,492554
2369	47380	363025	8,712600	890260	17,805200	166,124492
7614	152280	1,213201	35,611224	1,173189	25,444198	355,212491

Den samlede Brutto-Værdi af Høsten i 1891 beløb sig saaledes for hele Landet til en Sum af 355,2 Mill. Kroner, nemlig 189,1 Mill. Kr. for Øerne og 166,1 Mill. Kr. for Jylland. Sammenlignes disse Værdier med de tilsvarende for det forudgaaende Aar 1890, viser det sig, at Høsten i 1891 for hele Landet har udbragt 49,4 Mill. Kr. (o: 16,2 pCt.) mere end Høsten i 1890, nemlig 24,9 Mill. Kr. (o: 15,2 pCt.) mere for Øerne og 24,5 Mill. Kr. (o: 17,3 pCt.) mere for Jylland, idet Brutto-Værdien af Høsten i 1890 blev beregnet at udgjøre for hele Landet 305,8 Mill. Kr., nemlig for Øerne 164,2 Mill. Kr. og for Jylland 141,6 Mill. Kr. Høstens større Værdi i 1891 end i 1890 er, som det senere skal paavises, i overvejende Grad begrundet i Priserne, der i 1891 i det Hele have været ikke lidet højere end i det foregaaende Aar. I Forhold til Gjennemsnittet af det sidste Femaar (1887—91), har Værdien af Høsten i 1891 for hele Landet været 68,7 Mill. Kr. (o: 23,9 pCt.) større end Gjennemsnits-Værdien, nemlig 35,2 Mill. Kr. (o: 22,9 pCt.) større for Øerne og 33,5 Mill. Kr. (o: 25,3 pCt.) større for Jylland, idet Gjennemsnits-Værdierne for Femaaret henholdsvis for hele Landet, Øerne og Jylland beløbe sig til 286,5 Mill. Kr., 153,9 Mill. Kr. og 132,6 Mill. Kr.

Værdi-Udbyttet af de enkelte Sæd- og Plantearter (ordnede efter Værdiernes Størrelse i 1891) har i hele Landet været følgende:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
af Havre	74,8 Mill. Kr.	64,6 Mill. Kr.	59,1 Mill. Kr.
- Rug	66,8 —	44,9 —	46,5 —
- Byg	65,8 —	59,2 —	57,3 —
- Agerhø	35,6 —	37,7 —	30,9 —
- Blandsæd	28,9 —	24,3 —	19,8 —
- Enghø	25,4 —	27,5 —	27,0 —
- Rodfrugter (u. Kartofler)	19,2 —	18,9 —	11,6 —
- Hvede	18,5 —	12,9 —	15,7 —
- Kartofler	15,1 —	11,3 —	13,2 —
- Bølgæsæd	2,7 —	2,7 —	3,3 —
- Boghvede	2,2 —	1,7 —	1,8 —
- Raps	0,2 —	0,1 —	0,3 —

Af denne Oversigt fremgaar det, at af de anførte Planter have Havre, Rug, Byg, Blandsæd, Rodfrugter, Hvede, Kartoffler, Boghvede og Raps givet et større Værdi-Udbytte i 1891 end i 1890, Agerhø og Enghø derimod et mindre, medens Værdi-Udbyttet af Bælgsæden i begge Aarene paa det nærmeste har været det samme. Sammenholdt med Gjennemsnittet af Femaaret har Værdi-Udbyttet i 1891 for Havre, Rug, Byg, Agerhø, Blandsæd, Rodfrugter, Hvede, Kartoffler og Boghvede været større, men for Enghø, Bælgsæd og Raps mindre end de gjennemsnitlige Værdier. — Rugen har i 1891 i hele Landet givet 21,9 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 9,4 Mill. mere paa Øerne og 12,5 Mill. mere i Jylland) og 20,3 Mill. Kr. mere end gjennemsnitlig i Femaaret. Havren har i 1891 for hele Landet indbragt 10,2 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 4,1 Mill. mere for Øerne og 6,1 Mill. mere for Jylland) og 15,7 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Byggen har i hele Landet givet 6,6 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 3,6 Mill. mere paa Øerne og 3,0 Mill. mere i Jylland) og 8,5 Mill. mere end gjennemsnitlig i Femaaret. Hveden har indbragt 5,6 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 4,7 Mill. mere paa Øerne og 0,9 Mill. mere i Jylland) og 2,8 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Blandsæden har givet 4,6 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 3,1 Mill. mere for Øerne og 1,5 Mill. mere for Jylland) og 9,1 Mill. Kr. mere end gjennemsnitlig i Femaaret. Kartofflerne have indbragt 3,8 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 0,9 Mill. mere paa Øerne og 2,9 Mill. mere i Jylland) og 1,9 Mill. Kr. mere end gjennemsnitlig i Femaaret. Boghveden har givet 0,5 Mill. Kr. mere end i 1890 (hvilken Værdi-Forøgelse udelukkende falder paa Jylland) og 0,4 Mill. Kr. mere end Gjennemsnits-Værdien for Femaaret. Rodfrugterne (u. Kartoffler) have for hele Landet indbragt 0,3 Mill. Kr. mere end i 1890 (idet de have ydet 0,8 Mill. mere paa Øerne, men 0,5 Mill. mindre i Jylland) og 7,6 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Rapsen har givet 0,03 Mill. Kr. mere end i 1890 (nemlig 0,02 Mill. mere paa Øerne og 0,01 Mill. mere i Jylland), men 0,1 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnits-Værdien. Af Bælgsæden har Værdi-Udbyttet i 1891, som allerede

anført, for hele Landet saa at sige været af samme Størrelse som i 1890 (nemlig lidt mindre for Øerne, men paa den anden Side lidt større for Jylland), medens det har været 0,6 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. — Derimod har Agerhøet i 1891 i hele Landet indbragt 2,1 Mill. Kr. mindre end i 1890 (nemlig 1,3 Mill. mindre paa Øerne og 0,8 Mill. mindre i Jylland), men 4,7 Mill. Kr. mere end gjennemsnitlig i Femaaret. Enghøet har i 1891 ligeledes givet 2,1 Mill. Kr. mindre end i 1890 (nemlig 0,3 Mill. mindre for Øerne og 1,8 Mill. mindre for Jylland) og derhos 1,6 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret.

Selve Mængde-Udbyttet i Tønder og Læs af Høsten i 1891 har for Hvede, Rug, Boghvede, Kartofler og andre Rodfrugter (samt Raps) været større, men for Byg, Havre, Blandsæd, Agerhø og Enghø mindre (og tillige for Bælgsæd lidt mindre) end i 1890. — Af Rug er der i 1891 i hele Landet avlet 0,6 Mill. Tdr. mere end i 1890 (nemlig 0,2 Mill. mere paa Øerne og 0,4 Mill. mere i Jylland), af Kartofler 0,5 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,1 Mill. mere paa Øerne og 0,4 Mill. mere i Jylland), af andre Rodfrugter 0,3 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,9 Mill. mere paa Øerne, men 0,6 Mill. mindre i Jylland), af Hvede 0,2 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,1 Mill. mere paa Øerne og 0,1 Mill. mere i Jylland) og af Boghvede 0,03 Mill. Tdr. mere (hvilket Mer-Udbytte falder paa Jylland). — Derimod har Udbyttet af Havren i hele Landet været 0,7 Mill. Tdr. mindre end i 1890 (nemlig 0,2 Mill. mindre paa Øerne og 0,5 Mill. mindre i Jylland), af Byggen 0,2 Mill. Tdr. mindre (nemlig 0,1 Mill. mindre paa Øerne og 0,1 Mill. mindre i Jylland), af Blandsæden 0,1 Mill. Tdr. mindre (hvilket Mindre-Udbytte fornemlig falder paa Øerne), af Agerhøet og Enghøet for hver især 0,1 Mill. Læs mindre (hvilket Mindre-Udbytte for Agerhøets Vedkommende falder paa Øerne, men for Enghøets Vedkommende paa Jylland).

Priserne paa de forskellige Sæd- og Plantearter have, som allerede omtalt, saa godt som alle været betydelig højere i 1891 end i 1890. Ifølge Kapitelstaksterne have saaledes Priserne paa Rug, Byg, Havre, Hvede, Ærter og Boghvede i Gjennemsnit for

hele Kongeriget i 1891 været henholdsvis 3,52 Kr., 1,54 Kr., 1,77 Kr., 3,10 Kr., 1,37 Kr. og 1,45 Kr. højere pr. Td. end i 1890. De højere Priser paa Foraarssæden have bevirket, at ogsaa Prisen paa Bland-sæd har været højere og ligeledes Prisen paa Kartofler, af hvilke en Tønde regnes lig $\frac{3}{8}$ Td. Byg. Fremdeles have Sukkerroer og Raps havt en højere Værdi i 1891 end i 1890, ligesom ogsaa Hø-Priserne, saavel for Agerhø som for Enghø, have været højere paa Øerne (Bornholm alene undtagen), medens de i Jylland og paa Bornholm have svaret til det foregaaende Aars Priser. Derimod har Værdi-Udbyttet af Rodfrugterne (med Undtagelse af Kartofler og Sukkerroer) saavel paa Øerne som i Jylland været beregnet med de samme Priser i 1891 som i 1890.

I Landets enkelte Amter har Høst-Udbyttets Værdi været følgende (idet Amterne ordnes efter Værdiernes Størrelse i 1891):

		i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i Odense	Amt . .	27,6 Mill. Kr.	22,4 Mill. Kr.	22,1 Mill. Kr.
- Maribo	— . .	25,3 —	22,2 —	20,7 —
- Holbæk	— . .	23,9 —	21,0 —	18,9 —
- Præstø	— . .	23,3 —	21,0 —	19,2 —
- Svendborg	— . .	23,3 —	18,2 —	18,3 —
- Aarhus	— . .	22,7 —	19,6 —	18,1 —
- Vejle	— . .	22,3 —	17,7 —	17,9 —
- Sorø	— . .	21,5 —	18,9 —	17,4 —
- Randers	— . .	20,1 —	17,5 —	15,9 —
- Ringkjøbing	— . .	20,1 —	17,6 —	16,7 —
- Københavns	— . .	19,4 —	17,6 —	16,6 —
- Viborg	— . .	19,3 —	16,7 —	15,3 —
- Hjørring	— . .	18,1 —	15,2 —	13,7 —
- Frederiksborg	— . .	17,7 —	16,8 —	15,0 —
- Aalborg	— . .	17,3 —	14,4 —	13,1 —
- Ribe	— . .	14,5 —	12,8 —	12,1 —
- Thisted	— . .	11,7 —	10,1 —	9,8 —
- Bornholms	— . .	7,1 —	6,1 —	5,7 —

Værdi-Udbyttet af Høsten har altsaa i 1891 for alle Amterne været større end baade i 1890 og i Gjennemsnittet af 1887—91.

Mer-Værdien i 1891 i Forhold til Værdi-Udbyttet i 1890 har for de forskjellige Amter været følgende (idet Amterne ordnes efter Størrelsen af den procentvise Værdi-Forøgelse):

for Svendborg	Amt . . + 5,1 Mill. Kr.	o: + 28,0 pCt.
- Vejle	— . . + 4,6 —	- + 26,0 —
- Odense	— . . + 5,2 —	- + 23,2 —
- Aalborg	— . . + 2,9 —	- + 20,1 —
- Hjørring	— . . + 2,9 —	- + 19,1 —
- Bornholms	— . . + 1,0 —	- + 16,4 —
- Thisted	— . . + 1,6 —	- + 15,8 —
- Aarhus	— . . + 3,1 —	- + 15,8 —
- Viborg	— . . + 2,6 —	- + 15,6 —
- Randers	— . . + 2,6 —	- + 14,9 —
- Ringkjøbing	— . . + 2,5 —	- + 14,2 —
- Maribo	— . . + 3,1 —	- + 14,0 —
- Holbæk	— . . + 2,9 —	- + 13,8 —
- Sorø	— . . + 2,6 —	- + 13,8 —
- Ribe	— . . + 1,7 —	- + 13,3 —
- Præstø	— . . + 2,3 —	- + 11,0 —
- Københavns	— . . + 1,8 —	- + 10,2 —
- Frederiksborg	— . . + 0,9 —	- + 5,4 —

I Sammenligning med Gjennemsnits-Værdierne for Femaaret 1887—91 have Mer-Værdierne i 1891 været følgende:

for Hjørring	Amt . . + 4,4 Mill. Kr.	o: + 32,1 pCt.
- Aalborg	— . . + 4,2 —	- + 32,1 —
- Svendborg	— . . + 5,0 —	- + 27,3 —
- Holbæk	— . . + 5,0 —	- + 26,5 —
- Randers	— . . + 4,2 —	- + 26,4 —
- Viborg	— . . + 4,0 —	- + 26,1 —
- Aarhus	— . . + 4,6 —	- + 25,4 —
- Odense	— . . + 5,5 —	- + 24,9 —

for Vejle	Amt . . + 4,4 Mill. Kr.	o: + 24,6 pCt.
- Bornholms	— . . + 1,4 —	- + 24,6 —
- Sorø	— . . + 4,1 —	- + 23,6 —
- Maribo	— . . + 4,6 —	- + 22,2 —
- Præstø	— . . + 4,1 —	- + 21,4 —
- Ringkjøbing	— . . + 3,4 —	- + 20,4 —
- Ribe	— . . + 2,4 —	- + 19,8 —
- Thisted	— . . + 1,9 —	- + 19,4 —
- Frederiksborg	— . . + 2,7 —	- + 18,0 —
- Københavns	— . . + 2,8 —	- + 16,9 —

Ifølge Procent-Rækkerne har Værdi-Udbyttet i 1891 i 2 Amter, nemlig Svendborg og Vejle Amter, været over 25 pCt. højere end i 1890, medens den laveste Mer-Værdi i 1891 i Forhold til Værdien i 1890, nemlig i Frederiksborg Amt, beløb sig til 5,4 pCt. — Sammenholdt med det gennemsnitlige Værdi-Udbytte i Fem-aaret har Værdi-Udbyttet af Høsten i 1891 i ikke mindre end 7 Amter været over 25 pCt. større end de tilsvarende Gjennemsnits-Værdier, hvoraf i Hjørring og Aalborg Amter endog over 32 pCt. større, hvorhos Mer-Værdien i det Amt, i hvilket Værdi-Forøgelsen i Forhold til Gjennemsnittet var forholdsvis mindst, nemlig Københavns Amt, endnu udgjorde henved 17 pCt. over Gjennemsnits-Værdien.

Betragtes Landet efter dets naturlige Deling i de forskellige større Øer og Jylland, idet man tillige deler Jylland i 3 Dele — nemlig: det sydøstlige Jylland, omfattende Vejle, Aarhus og Randers Amter, det nordlige Jylland, omfattende Aalborg, Hjørring og Thisted Amter, og det sydvestlige Jylland, omfattende Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter —, fordeler Høst-Udbyttets Værdi sig paa de forskellige Landsdele paa følgende Maade:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn af 1887-91.
Sjælland	101,0 Mill. Kr.	91,0 Mill. Kr.	83,0 Mill. Kr.
det sydøstl. Jylland	65,1 —	54,8 —	51,9 —
— sydvestl. —	53,9 —	47,1 —	44,1 —

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
det nordlige Jylland	47,1 Mill. Kr.	39,7 Mill. Kr.	36,6 Mill. Kr.
Fyn	45,3 —	36,2 —	36,1 —
Lolland	17,2 —	15,5 —	14,2 —
Falster	8,1 —	6,7 —	6,5 —
Bornholm	7,1 —	6,1 —	5,7 —
Langeland	4,5 —	3,5 —	3,5 —
Møen	3,6 —	3,3 —	3,0 —
Samsø	1,2 —	1,0 —	1,0 —
Ærø	1,1 —	0,9 —	0,9 —

Denne Oversigt udviser, at Værdi-Udbyttet af Høsten i alle de anførte Landsdele har været rigere i 1891 end baade i 1890 og i Gjennemsnittet af Femaaret.

Den gennemsnitlige Størrelse af det pr. Td. Land dyrket Areal og pr. Td. Ager- og Engs-Hartkorn indvundne Værdi-Udbytte, saavel i hele Landet og dets to Hoveddele som i de enkelte Amter og Landsdele, vil fremgaa af nedenstaaende Oversigter, hvor Amterne og Landsdelene ere ordnede efter Værdi-Udbyttets Størrelse i 1891.

Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal var:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91
for hele Landet	112 Kr.	97 Kr.	93 Kr.
- Øerne	137 —	119 —	114 —
- Jylland	93 —	80 —	77 —
og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:			
for hele Landet	938 Kr.	808 Kr.	757 Kr.
- Øerne	908 —	789 —	739 —
- Jylland	975 —	831 —	778 —

I de enkelte Amter har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i Københavns Amt . .	(1) 143 Kr.	(1) 130 Kr.	(1) 125 Kr.
- Maribo — . .	(2) 140 —	(3) 123 —	(2) 120 —
- Odense — . .	(3) 139 —	(8) 113 —	(4) 114 —
- Sorø — . .	(4) 138 —	(4) 121 —	(5) 114 —
- Frederiksborg — . .	(5) 137 —	(2) 129 —	(3) 117 —
- Svendborg — . .	(6) 135 —	(9) 105 —	(8) 109 —
- Holbæk — . .	(7) 133 —	(6) 116 —	(9) 108 —
- Præstø — . .	(8) 131 —	(5) 118 —	(6) 110 —
- Bornholms — . .	(9) 131 —	(7) 113 —	(7) 109 —
- Vejle — . .	(10) 111 —	(12) 88 —	(10) 92 —
- Aarhus — . .	(11) 110 —	(10) 95 —	(12) 90 —
- Thisted — . .	(12) 107 —	(11) 92 —	(11) 91 —
- Randers — . .	(13) 101 —	(13) 88 —	(13) 82 —
- Viborg — . .	(14) 92 —	(14) 79 —	(14) 75 —
- Ringkjøbing — . .	(15) 84 —	(15) 75 —	(15) 72 —
- Hjørring — . .	(16) 84 —	(16) 74 —	(17) 66 —
- Aalborg — . .	(17) 80 —	(18) 66 —	(18) 62 —
- Ribe — . .	(18) 77 —	(17) 69 —	(16) 68 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn (for Bornholms Vedkommende omsat til almindeligt Hartkorn):

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i Bornholms Amt . .	(1) 1164 Kr.	(2) 1007 Kr.	(1) 943 Kr.
- Hjørring — . .	(2) 1125 —	(4) 945 —	(5) 851 —
- Ringkjøbing — . .	(3) 1107 —	(3) 970 —	(3) 918 —
- Frederiksborg — . .	(4) 1096 —	(1) 1038 —	(2) 928 —
- Ribe — . .	(5) 1053 —	(5) 929 —	(4) 882 —
- Vejle — . .	(6) 1001 —	(11) 797 —	(6) 804 —
- Viborg — . .	(7) 997 —	(6) 861 —	(7) 791 —
- Holbæk — . .	(8) 977 —	(7) 857 —	(9) 772 —

		i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i Aalborg	Amt . .	(9) 943 Kr.	(12) 785 Kr.	(13) 715 Kr.
- Aarhus	— . .	(10) 941 —	(9) 809 —	(10) 747 —
- Sorø	— . .	(11) 915 —	(10) 805 —	(11) 740 —
- Københavns	— . .	(12) 911 —	(8) 826 —	(8) 780 —
- Odense	— . .	(13) 883 —	(16) 715 —	(14) 709 —
- Thisted	— . .	(14) 863 —	(14) 746 —	(12) 723 —
- Svendborg	— . .	(15) 859 —	(18) 672 —	(17) 677 —
- Maribo	— . .	(16) 835 —	(15) 735 —	(15) 684 —
- Præstø	— . .	(17) 833 —	(13) 748 —	(16) 684 —
- Randers	— . .	(18) 813 —	(17) 708 —	(18) 644 —

Hvad Værdi-Udbyttet pr. Td. Land dyrket Areal angaar, overgaa Øernes Amter som sædvanlig de jyske; det største Udbytte i denne Henseende er saavel i 1891 som i 1890 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet i Københavns Amt, det mindste Udbytte derimod i 1891 i Ribe Amt, men i 1890 og gjennemsnitlig i Femaaret i Aalborg Amt. — I Forhold til Hartkornet er det største Udbytte pr. Td. i 1891 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet i Bornholms Amt, men i 1890 i Frederiksborg Amt, og det mindste i 1891 samt gjennemsnitlig i Femaaret i Randers Amt, men i 1890 i Svendborg Amt.

I de forskjellige Landsdele har Gjennemsnitts-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

		i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
for Langeland		(1) 157 Kr.	(4) 122 Kr.	(1) 127 Kr.
- Falster		(2) 150 —	(1) 126 —	(2) 125 —
- Møen		(3) 139 —	(2) 125 —	(3) 118 —
- Sjælland		(4) 136 —	(3) 123 —	(5) 114 —
- Fyn		(5) 136 —	(7) 109 —	(6) 111 —
- Lolland		(6) 136 —	(5) 122 —	(4) 117 —
- Bornholm		(7) 131 —	(6) 113 —	(7) 109 —
- Ærø		(8) 115 —	(8) 92 —	(8) 98 —
- det sydøstl. Jylland		(9) 107 —	(9) 90 —	(9) 88 —

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
for Samsø	(10) 104 Kr.	(10) 90 Kr.	(10) 86 Kr.
- det nordlige Jylland	(11) 87 —	(11) 75 —	(12) 69 —
- det sydvestl. —	(12) 85 —	(12) 74 —	(11) 72 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
for Bornholm	(1) 1164 Kr.	(1) 1007 Kr.	(1) 943 Kr.
- det sydvestl. Jylland	(2) 1051 —	(2) 918 —	(2) 860 —
- Langeland	(3) 993 —	(6) 774 —	(3) 775 —
- det nordl. Jylland	(4) 981 —	(4) 827 —	(5) 763 —
- Sjælland	(5) 937 —	(3) 843 —	(4) 770 —
- det sydøstl. Jylland	(6) 915 —	(7) 770 —	(7) 729 —
- Møen	(7) 907 —	(5) 819 —	(6) 753 —
- Falster	(8) 887 —	(8) 743 —	(8) 713 —
- Fyn	(9) 865 —	(10) 691 —	(9) 688 —
- Lolland	(10) 813 —	(9) 732 —	(10) 671 —
- Ærø	(11) 761 —	(12) 609 —	(11) 647 —
- Samsø	(12) 732 —	(11) 633 —	(12) 603 —

Det største Værdi-Udbytte pr. Td. Land dyrket Areal er altsaa blandt Landsdelene i 1891 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet paa Langeland, men i 1890 paa Falster, og det mindste Værdi-Udbytte i 1891 og 1890 i det sydvestlige Jylland, men gjennemsnitlig i Femaaret i det nordlige Jylland. — Med Hensyn til Værdi-Udbyttet pr. Td. Hartkorn staar Bornholm øverst i alle 3 Rækker, medens i denne Henseende Samsø staar lavest nede i 1891 og i Gjennemsnittet af Femaaret og Ærø i 1890.

Til yderligere Oplysning om Afgrøden af Landets 4 Hoved-Kornsorter, Hvede, Rug, Byg og Havre, meddeles fremdeles de efterfølgende Oversigter.

Hvor mange Fold hver af disse 4 Hoved-Kornsorter i 1891 gjennemsnitlig har givet pr. Td. Land i de enkelte Amter, fremstilles i omstaaende Tabel:

Gjennemsnitts-Udbytte i Fold pr. Td. Land i 1891.

Amt.	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
	Tønder.	Tønder.	Tønder.	Tønder.
Kjøbenhavns	13,1	12,2	13,4	14,3
Frederiksborg	12,0	11,5	11,8	12,8
Holbæk	13,8	13,0	12,0	13,0
Sorø	13,6	13,4	12,3	13,1
Præstø	12,6	12,4	11,7	12,7
Bornholms	12,0	9,1	11,8	13,8
Maribo	13,6	11,0	11,1	13,7
Svendborg	14,3	11,6	11,7	13,2
Odense	13,7	11,8	11,9	12,9
Øernes Amter . . .	13,5	12,0	12,0	13,2
Vejle	15,0	8,5	10,5	11,1
Aarhus	13,3	9,3	9,9	11,5
Randers	13,1	9,1	9,8	11,0
Aalborg	10,5	7,8	8,6	8,8
Hjørring	8,2	8,3	8,8	9,2
Thisted	11,9	10,5	12,0	12,7
Viborg	8,2	8,6	9,4	10,8
Ringkjøbing	10,9	7,3	8,1	9,4
Ribe	11,9	6,1	7,4	8,2
Jyllands Amter . . .	13,2	8,2	9,4	10,3
Hele Kongeriget . .	13,4	9,6	10,9	11,2

Gjennemsnitlig for hele Landet er der pr. Td. Land i 1891 af Hvede avlet 1,7 Td. mere end i 1890 og 1,0 Td. mere end i Gjennemsnittet af det sidste Fømaar, og af Rug 1,2 Td. mere end i 1890 og 0,8 Td. mere end gjennemsnitlig i 1887—91, hvorimod

der af Byg er avlet 0,3 Td. mindre end i 1890, men 0,7 Td. mere end gennemsnitlig i Femaaret, og af Havre 0,9 Td. mindre end i 1890, men 0,2 Td. mere end i Gennemsnittet af 1887—91. — Paa Øerne har i 1891 det gennemsnitlige Fold-Udbytte af Hveden været 1,7 Td. større end i 1890 og 1,1 Td. større end i Gennemsnit for Femaaret og af Rugen 1,2 Td. større end i 1890 og 0,9 Td. større end gennemsnitlig i Femaaret, medens der af Byg er avlet 0,3 Td. mindre end i 1890, men 0,4 Td. mere end det gennemsnitlige Fold-Udbytte, og af Havre 1,0 Td. mindre end i 1890, men 0,1 Td. mere end i Gennemsnittet af 1887—91. I Jylland har i 1891 Hveden pr. Td. Land givet 2,0 Td. mere end i 1890 og 1,4 Td. mere end gennemsnitlig i Femaaret og Rugen 1,2 Td. mere end i 1890 og 0,7 Td. mere end gennemsnitlig i 1887—91, hvorimod Fold-Udbyttet af Byggen har været 0,3 Td. mindre end i 1890, men 0,9 Td. større end i Gennemsnit for Femaaret, og af Havren 0,9 Td. mindre end i 1890, men 0,3 Td. større end i Gennemsnittet af Femaaret.

Fold-Udbyttet pr. Td. Land var nemlig i 1890:

	af Hvede.	af Rug.	af Byg.	af Havre.
for hele Landet . . .	11,7 Tdr.	8,4 Tdr.	11,2 Tdr.	12,1 Tdr.
- Øerne	11,8 —	10,8 —	12,3 —	14,2 —
- Jylland	11,2 —	7,0 —	9,7 —	11,2 —

og i Gennemsnittet af 1887—91:

	af Hvede.	af Rug.	af Byg.	af Havre.
for hele Landet . . .	12,4 Tdr.	8,8 Tdr.	10,2 Tdr.	11,0 Tdr.
- Øerne	12,6 —	11,1 —	11,6 —	13,1 —
- Jylland	11,8 —	7,5 —	8,5 —	10,0 —

Betragter man Fold-Udbyttet i de enkelte Amter i 1891, viser det sig, at paa Øerne har Fold-Udbyttet af Hvede været størst i Holbæk Amt og mindst i Frederiksborg Amt, af Rug størst i Sorø Amt, mindst i Bornholms Amt, og af Byg og Havre størst i Københavns Amt, mindst for Byggens Vedkommende i Maribo

Amt og hvad Havren angaar i Præstø Amt. — I Jylland har Fold Udbyttet af Hvede i 1891 været størst i Vejle Amt, mindst i Hjørring Amt, og af Rug, Byg og Havre størst i Thisted Amt, mindst i Ribe Amt.

Af de 4 Hoved-Kornsorter under Et har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land været:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i hele Kongeriget	118 Kr.	95 Kr.	94 Kr.
paa Øerne	143 —	116 —	116 —
i Jylland	100 —	80 —	78 —

i de enkelte Amter:

		i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
i Maribo	Amt . .	(1) 150 Kr.	(3) 120 Kr.	(2) 126 Kr.
- Kjøbenhavns	— . .	(2) 148 —	(1) 131 —	(1) 126 —
- Sorø	— . .	(3) 146 —	(4) 120 —	(3) 118 —
- Svendborg	— . .	(4) 143 —	(9) 104 —	(7) 111 —
- Odense	— . .	(5) 143 —	(7) 107 —	(6) 112 —
- Holbæk	— . .	(6) 143 —	(5) 118 —	(5) 113 —
- Præstø	— . .	(7) 139 —	(6) 115 —	(4) 114 —
- Bornholms	— . .	(8) 135 —	(8) 105 —	(9) 107 —
- Frederiksborg	— . .	(9) 132 —	(2) 121 —	(8) 110 —
- Thisted	— . .	(10) 119 —	(10) 100 —	(10) 96 —
- Vejle	— . .	(11) 115 —	(13) 84 —	(11) 90 —
- Aarhus	— . .	(12) 111 —	(11) 90 —	(12) 87 —
- Randers	— . .	(13) 108 —	(12) 88 —	(13) 83 —
- Viborg	— . .	(14) 97 —	(14) 81 —	(14) 75 —
- Ringkjøbing	— . .	(15) 93 —	(15) 74 —	(15) 73 —
- Hjørring	— . .	(16) 91 —	(17) 70 —	(17) 67 —
- Ribe	— . .	(17) 86 —	(16) 71 —	(16) 69 —
- Aalborg	— . .	(18) 85 —	(18) 67 —	(18) 62 —

og i de forskjellige Landsdele:

	i 1891.	i 1890.	i Gjennemsn. af 1887—91.
paa Langeland	(1) 170 Kr.	(1) 127 Kr.	(1) 133 Kr.
- Falster	(2) 162 —	(2) 122 —	(2) 130 —
- Lolland	(3) 147 —	(4) 119 —	(3) 124 —
- Sjælland	(4) 143 —	(3) 121 —	(5) 117 —
- Møen	(5) 142 —	(5) 113 —	(4) 119 —
- Fyn	(6) 141 —	(7) 104 —	(6) 110 —
- Bornholm	(7) 135 —	(6) 105 —	(7) 107 —
- Ærø	(8) 126 —	(8) 94 —	(8) 95 —
i det sydøstl. Jylland .	(9) 112 —	(10) 81 —	(9) 86 —
paa Samsø	(10) 98 —	(9) 82 —	(10) 81 —
i det nordl. Jylland . .	(11) 94 —	(12) 75 —	(12) 71 —
- det sydvestl. Jylland	(12) 93 —	(11) 76 —	(11) 73 —

Hvad Amterne angaar, staa de jyske Amter ogsaa i denne Henseende under Øernes Amter. Det største Værdi-Udbytte af de 4 Hoved-Kornsorter tilsammen er paa Øerne i 1891 indvundet i Maribo Amt, men i 1890 og i Gjennemsnittet af Femaaret i Kjøbenhavns Amt, og det mindste i 1891 i Frederiksborg Amt, men i 1890 i Svendborg Amt og gjennemsnitlig i Femaaret i Bornholms Amt. Af de jyske Amter findes Thisted Amt øverst og Aalborg Amt nederst i alle 3 Rækker. — Af Landsdelene har Langeland og derefter Falster havt det største Værdi-Udbytte af de 4 Hoved-Kornsorter under Et saavel i 1891 som i 1890 og i Gjennemsnittet af 1887—91, medens det mindste er indvundet i 1891 i det sydvestlige Jylland, men i 1890 og gjennemsnitlig i Femaaret i det nordlige Jylland.

I de enkelte Aar af Femaaret 1887—91 har Høst-Udbyttet efter de gangbare Priser været beregnet til følgende Værdier:

	for hele Landet.	for Øerne.	for Jylland.
i 1887	243,5 Mill. Kr.	140,8 Mill. Kr.	102,7 Mill. Kr.
- 1888	253,9 —	130,6 —	123,3 —
- 1889	274,4 —	145,0 —	129,4 —
- 1890	305,8 —	164,2 —	141,6 —
- 1891	355,2 —	189,1 —	166,1 —
I Gjsn. af Femaaret	286,5 Mill. Kr.	153,9 Mill. Kr.	132,6 Mill. Kr.

Det Kongelige Danske Statistiske Bureau i Juni 1892.

Marius Gad.